

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כב' השופט י. עדיאל – המשנה לאב בית הדין
פרופ' חיים ברקאי – חבר
מר ראול טייטלבוים – חבר

בעניין בזק בינלאומי בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר וינרוט ושות'
המבקשת

- נ ג ד -

הממונה על ההגבלים העסקיים
ע"י ב"כ עוה"ד מהרשות להגבלים עסקיים
המשיב

החלטה

1. בפנינו שתי בקשות שהגישה בזק בינלאומי בע"מ (להלן: "העוררת"). האחת היא בקשה לגילוי מסמכים ופרטים נוספים (בקשה 62/98), והשנייה – בקשה לחייב את הממונה להשיב על השאלון (בקשה 28/00).

בקשה 62/98 – גילוי מסמכים

2. אשר לתקופה שעד ליום הקביעה נשוא הערר – ה- 9.11.97, לאור הוראת סעיף 30(א) לחוק בתי-דין מנהליים, תשנ"ב-1992, המקנה לעוררת זכות עיון מסמכים שבידי הממונה, זכות שבפועל אף נוצלה על ידה, ובהעדר טעם מיוחד או בקשה לעיון במסמך ספציפי שלא הועמד לעיונה של העוררת, איננו רואים, בכפוף לאמור בהמשך, מקום להורות על גילוי מסמכים. זאת, למעט מסמכים שלגביהם טוען הממונה לחיסיון, שאותם כפי שהבנו לא העמיד הממונה לעיונו של ב"כ העוררת, מה שאינו שולל את הצורך לפרטם בתצהיר גילוי המסמכים תוך פירוט טענת החיסיון.

3. לאור כך יעשה הממונה תצהיר גילוי מסמכים לגבי המסמכים האמורים שלגביהם הוא טוען לחיסיון, תוך פירוט טענת החיסיון. כן יעשה הממונה, אם הדבר טרם נעשה, תצהיר גילוי מסמכים לגבי המסמכים שהגיעו לידי לאחר ה- 9.11.97.

פרטים נוספים

4. **סעיף א' לדרישה:** בסעיף זה דורשת העוררת פרטים שונים לגבי המדיניות נשוא הקביעה אליה מתייחס הממונה בסעיף 32 לתשובתו, ובהם, מתי גובשה אותה מדיניות, ובמיוחד פירוט כל מעשה ומעשה שבסגרתו יושמה אותה מדיניות.

5. הממונה טוען בתגובתו, כי טענה זו נטענה על ידו במענה לטענתה של העוררת אשר טענה כי קביעת הממונה מתייחסת אך ורק לשתי אפיזודות שאירעו בתקופה של עשרה ימים בין 8.7.97 לבין 18.7.97. בתגובה לטענה זו, טוען הממונה, הוא טען בתשובתו כי טענה זו של העוררת איננה נכונה וכי הקביעה מתייחסת לתקופה ארוכה יותר.

6. עצם העובדה שטענת הממונה בנושא זה הועלתה בתגובה לטענת העוררת, אין בה למנוע דרישה לפרטים נוספים, ככל שהטענה איננה ברורה. אולם, לעניין זה טוען הממונה כי הוא הפנה בתשובתו בנושא זה לעמודים הרלבנטיים שבקביעה, שבה נמנו אותם מעשים ואותה התנהגות המעידים, להשקפתו, על כך שמדובר במדיניות שלא הצטמצמה לאותם עשרת הימים כנטען על ידי העוררת (סעיפים קטנים א – יא לסעיף 6 לתגובה לבקשה).

7. לאור כך, ומשהגביל הממונה את הטענה למעשים או המחדלים הספציפיים שפורטו בקביעה או בתגובה כמפורט לעיל, איננו רואים מקום לחייב את הממונה לתת פירוט נוסף בנושא זה, אלא אם כן בדעתו להוכיח מעשים או מחדלים נוספים, שלא ורטו בקביעה או בכתב התשובה, ואש גם בהם יש, לטענתו, כדי לבסס מהבחינה העובדתית את הטענה לגבי אותה מדיניות. למען הסר ספק, נוסף ונציין שכל שאין לממונה ידיעה או טענה לגבי מעשים או מחדלים קונקרטיים שאותם הוא מבקש להוכיח (גם באמצעות חקירתם הנגדית של המצהירים מטעם העוררת), ובהתחשב בכך שמדובר בנושא המצוי בידיעתה של העוררת ולא בידיעתו של הממונה, אין באמור לעיל כדי להגביל את הממונה בחקירתו את המצהירים מטעם העוררת.

באם יינתנו פרטים נוספים כאמור, עליהם להינתן במידת פירוט סבירה, לאו דווקא מלוא הפירוט הנדרש על ידי ב"כ העוררת, הגולש למישור הראייתי.

סעיף ב':

8. הדרישה בסעיף זה מתייחסת לגרסה נוספת של ההודעה לעיתונות (הנזכרת בסעיף 20 לתשובת הממונה) שבה לא הופעי הסייג הנוגע למועד הפעלת מדיניות המחרים החדשה. לגבי גרסה זו. טען הממונה בתשובתו, כי זו הופצה (לכל הפחות) במזכר פנימי שהופנה "לכל עובדי החברה" שבו נאמר "להלן ההודעה שבזק בינלאומי הוציאה לעיתונות", וטענתו היא שבכך תרמה העוררת במידה רבה ליצירת מבוכה ומבולקה בין עובדיה, ובאמצעותם גם בקרב הציבור.

לגבי טענה זו של הממונה דורשת העוררת פירוט נוסף המתייחס לשאלה האם טענת הממונה היא כי הודעה זו הופצה לעיתונות, ואם לא הופצה מדוע הדבר רלבנטי.

9. הממונה הסכים להשיב לסעיף קטן (ב) – היינו, לגבי הרלבנטיות של ההודעה חרף העובדה שזו לא הופצה לעיתונות. מהסכמה זו עולה, כפי שעולה גם מהנטעין בתשובה, כי הממונה איננו טוען שהודעה זו הופצה לעיתונות, אולם, לשם הסר ספק ולאור המלים (ולכל הפחות) שבסעיף 23 לתשובה, יתייחס הממונה בפירוט הנוסף שיינתן גם לסעיף א' לדרישה.

סעיף ג':

10. טענת הממונה לפיה על פי תסריטי השיחות שמסרה העוררת למוקדניות הובטח ללקוחות שיהנו מהתעריפים החדשים תוך 4 ימים בלא שהוסבה שימת לבם לכך שהתעריפים טרם אושרו על ידי משרד התקשורת, היא ברורה ואינה דורשת מתן פרטים נוספים.

11. בדרישה לפרטים נוספים, מתבקשת תגובתו של הממונה לטענה נגדית שמעלה העוררת, לפיה בעת שנמסרו תסריטי השיחות למוקדניות היא זה סביר מצדה של העוררת לצפות שהתעריפים יאושרו על ידי משרד התקשורת בתוך אותם ארבע ימים וכי היא לא ידעה באותה עת שבפועל הדבר לא יתרחש. דרישה זו לא נועדה להבהיר את טענת הממונה, אלא את תגובתו לטענותיה הנגדיות של העוררת, ועל כך אין מקום לדרישת הפירוט הנוסף.

סעיף ד'

12. בסעיף 36 לתשובתו נטען על ידי הממונה, כי טענת העוררת לפיה קביעתו נוגעת אך לעשרת הימים שנזכרו לעיל, איננה נכונה ואף מסלפת את המציאות. בהקשר זה מזכיר הממונה לשקודם לאותם עשרת ימים, ביום 25.6.97 יצאה העוררת בהודעה לעיתונות על הוזלת תעריפים, בטרם זו אושרה על ידי משרד התקשורת וכי בעקבות זאת נרשמו אצל העוררת בין 24.6.97 לבין 29.6.97 מאות לקוחות. לאור כך, טעון הממונה אין ממש בטענת העוררת כי באותה תקופה "לא אירע דבר"

13. גם טענה זו ברורה, ואיננה דורשת כל הבהרה, וגם כאן, כמו בסעיף הקודם, העוררת איננה מבקשת להבהיר את טענתו של הממונה, אלא לקבל את תגובתו לטענתה הנגדית, לפיה בסופו של הדבר ולאחר שמשרד התקשורת אישר את התעריפים המוזלים, קיבלו כל הלקוחות שנרשמו את התעריף המוזל שפורסם באותו מבצע. עניין זה גם הוא איננו נושא

לפרטים נוספים. ההליך של מתן פרטים נוספים לא נועד לשם קיום ויכוח לגבי נכונותה של טענת הממונה לגופה ועמידתה במבחן התשובה שמשיב הצד שכנגד לאותה טענה.

אשר לטענת ההטעיה, טענה כזאת לא נטענה בסעיף 36 לתשובה. טענה כזאת אמנם עלתה בקביעה עצמה (עמ' 8-11 לקביעה) שאומצה כחלק מכתב התשובה של הממונה. אולם, ראשית, העוררת לא הסבירה מה לא ברור ודורש מתן פרטים נוספים בטענת ההטעיה של הממונה. שנית, העוררת הגיבה על טענת ההטעיה בערר, למשל, בהעלאת הטענה כי בהודעה מיום 25.6.97 צוין במפורש כי "מדיניות המחירים החדשה תופעל רק לאחר סיום הדיונים עם משרד התקשורת" (ובטיעונים נוספים). הממונה הישב על הטענה האחרונה בתשובתו לערר (סעיפים 21-23). מעבר לכך איננו מוצאים מקום לפירוט נוסף, ככל שמדובר בהבהרת כתבי הטענות.

סעיף ה':

14. בסעיף זה מבקשת העוררת מתן פירוט לגבי נושאים שונים הנוגעים לטענת הממונה בעניין מדיניות התעריפים שלה.

לדעתנו, טענות הממונה בנושא זה הובהרו כל צרכן בתשובתו ובקביעה. הממונה לא הסתפק בתשובתו בעצם העלאת הטענה שקביעתו עוסקת גם במדיניות התעריפים (ולא רק במדיניות הפרסום או השיווק) והפנה בסעיפים 42 – 44 לסעיפי הקביעה שבהם קיימת התייחסות למדיניות התעריפים. לאור כך איננו רואים מקום לפירוט נוסף.

סעיף ו':

15. טענת הממונה בסעיף 65 לתשובתו ברורה, ואיננו רואים מקום להתנצחות באשר לצדקת התשובה במסווה של דרישה למתן פרטים נוספים.

סעיפים ז' – י"ב, י"ד:

16. בסעיפים אלה נדרשים פרטים נוספים לגבי עמדת הממונה לגבי חוות דעת וסקרים שהוגשו על ידי העוררת, תוך הצבת שאלות כמו: האם הממונה חולק על האמור בחוות דעת אלה, אם כן – על מה בדיוק הוא חולק, על מה הוא מסתמך בעת שהוא חולק על חוות דעת אלה, ואם נסמך הממונה לצורך כך על חוות דעת אחרות, הוא נדרש להמציאן.

17. הממונה לא המציא חוות דעת מטעמו אך הוא חולק על חוות הדעת שהוגשו על ידי מומחי העוררת. ככלל, הליך מתן פרטים נוספים נועד לברר טענות עובדתיות, ולא מחלוקות שישודן בדעות או בחוות דעת. כך במקרה שלפנינו, איננו סבורים שהליך מתן פרטים נוספים הוא ההליך הראוי לברור המחלוקת אם חוות הדעת של פרופ' פרוקיה היא שטחית אם לאו, האם הדוגמאות שמביא מר צ'רלס בליהן מחברת מוניטור בחוות דעתו הן רלבנטיות וניתן ללמוד מהן מסקנות לענייננו, או האם חוות דעתו של פרופ' פרשטמן מצביעה באופן משכנע על העדר כוח מונופוליסטי בידי העוררת. משלא הציג הממונה חוות דעת בנושאים אלה הוא ממילא הגביל עצמו (למעט, אולי, חוות הדעת הנוגעת לנושא המשפטי), בהתמודדות עם חוות דעת אלה. במקרה שלפנינו, על כל פנים, איננו רואים מקום לחייב את הממונה במסגרת הליך זה של מתן פרטים נוספים להתייחס בפרוטרוט לכל אחת מחוות הדעת ולתחום את גדרה של המחלוקת שנפלה גינו לבין עושי חוות הדעת מעבר למה שנעשה על ידי הממונה בתשובתו. איננו סבורים שיש גם מקום לחייב את הממונה ליידע את העוררת על יסוד מה הוא חולק על חוות הדעת של מומחיה והאם הוא נסמך לעניין זה על חוות דעת של מומחים אחרים. נושאים אלה יעלו, מסתבר, במהלך החקירה הנגדית של עושי חוות הדעת ואיננו רואים מקום לחייב את הממונה ליידע את העוררת מראש את דרך הילוכה של חקירה זו.

סעיף י"ג:

18. משמעות המונח "לאחר מעשה" שבו נוקט הממונה בסעיף 91 לתשובתו עולה בבירור מתשובתו בסעיף זה וגם מסעיף 92 לתשובתו ואיננו רואים מקום למתן פרטים נוספים גם בנושא זה.

19. תצהיר גילוי המסמכים הנדרש לפי סעיף 2 להחלטה לעיל והפרטים הנוספים (ככל שיינתנו) לפי סעיף 7 להחלטה יימסרו על ידי הממונה בתוך 15 יום מיום קבלת החלטה זו.

בקשה 28/00 – שאלון

20. בבקשה זו מבקשת העוררת לחייב את הממונה להשיב באופן אישי על 185 שאלות, חלקן כוללות שאלות משנה רבות, ובסה"כ מאות שאלות. מקובלת עלינו טענת העוררת כי באורך השאלון כשלעצמו אין כדי לשלול את הגשתו (למעט, אולי, בשל העיתוי של הגשת הבקשה).
אולם במקרה זה, השאלון אינו ראוי גם מבחינת תוכנו.

21. בשאלות רבות נשאל הממונה לגבי נושאים המצויים בידיעתה של המבקשת עצמה, לרבות התייחסות למדיניותה של העוררת ולדברים שנאמרו בישיבות דירקטוריון של העוררת. או נושאים המצויים בידיעת משרד התקשורת, או שהוא נדרש להתייחס לתוכנם של דברים שנאמרו על ידי אחרים או להסדרים שנעשו בין משרד התקשורת לבין העוררת, ושגם אם יש לו ידיעה לגביהם, הרי שהידיעה היותר, וודאי לא פחות, ישירה לגביהם מצויה בידיעת העוררת או בידיעת אנשי משרד התקשורת. (שאלות 23, 24, 25, 26, 27, 32, 41, 42, 44, 45, 46, 51, 52, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 84, 85, 86, 88, 89, 94, 97, 98, 99, 100, 147, 149, 163, 173, 179).
כך, למשל, נשאל הממונה האם נכון הדבר שבעקבות הוראת משרד התקשורת השתררה בבזק ביני"ל מבוכה ומבולקה בכל נושא התעריפים והשיווק (67) האם נכון שמבוכה כזאת השתררה גם אצל מוקדיות העוררת (71), האם נכון שחברת British Telecom (88, 89), או מדוע תוקן חוק הבזק (66).

בשאלות אחרות נדרש הממונה להסביר (ובתצהיר!) מה היו כוונותיה של העוררת ומנהליה, מה היה האינטרס של העוררת, על יסוד מה פעלה העוררת כפי שפעלה ומה היו הטעמים לפעולותיה, למה כוונו מנהלי העוררת בדבריהם, והאם נכון הדבר שלא היה בכוונתם להטעות את הציבור (שאלות 56, 57, 84, 90, 91, 92, 95, 96, 100, 101, 104, 128, 142, 143, 152, 172, 180, 182). כך נשאל הממונה "האם נכון שעל בסיס חוות עת של היועצת המשפטית של בזק בינלאומי סברה החברה כי מייד עם הסרת הפיקוח זכאית היא להפחית את התעריפים באופן דרסטי, וכך להיכנס לתחרות ברגל ימין (56), או האם נכון שהעוררת קבילה חו"ד מד"ר גושן וכי ד"ר גושן ליווה את תהליך הרישום (57), 184(ז)), האם נכון שהעוררת פעלה בנושא זה בהתאם לחו"ד של חברת מוניטור והוא אף התבקש לאשר כי חברת מוניטור נתנה את חוות דעתה בהסתמך על הניסיון הביני"ל שלה (90). באותה רוח נדרש הממונה לאשר בתצהיר כי לעוררת לא היתה כל כוונה להפיק רווחים מכך שאנשים לא יירשמו וישלמו תעריף גבוה יותר אלא להשיג מקסימום של נרשמים שיקבלו הנחות (91), כי האינטרס של העוררת היה להשיג מקסימום של נרשמים, כי התכנון של העוררת היה להוזיל מאוד גם את התעריף ללא נרשמים (95), כי איש לא התכוון להטעות את הציבור (182 (ח), כי בכל שרשרת הפונקציות בחברה... איש לא אימץ מדיניות של הטעיה (172), איש מעובדי העוררת לא התכוון להטעות את הציבור בעניין התשלום החודשי הקבוע (182(ח), או כי הפרסום בעיתון גלובס נבע מטעות אנוש (של העוררת) (182 (יב)).

בשאלות אחרות נדרש הממונה לתת בתצהיר חוות דעת (שאלות 28, 31, 38, 40, 43, 48, 49, 50, 78, 79, 103, 124, 138, 160, 161, 162), או להסכים עם העוררת שלאור טענות או עובדות מסוימות אין ממש בקביעתו (121). (126), או להסביר על יסוד מה הוא חולק על טענות אלה או אחרות של העוררת בערר, כאשר בחלק מהשאלות נדרש הממונה לפרט את עמדתו באשר לטענות שהועלו בחוות דעת מטעמה של העוררת (131, 138, 154, 155, 157, 158, 159, 185 (ח)(ט)(י)(יא)(יב)), או אף לפרש את הדין (156). כך נשאל הממונה, למשל, האם לדעתו יש פגם נורמטיבי במבצעים של העוררת (43), האם די בהפרש של 10% במחיר כדי שלמעלה מ-75% מקהל הלקוחות יעבור אל המתחרים (49), האם הוא חולק על כך שכאשר מציינים מחיר של מוצר בסכום של 9.99 ₪ הדבר נועד בכדי ליצור תחושה של מחיר זול יותר (138 (ו)), ומדוע חברות תעופה מעניקות מחירים כאלה או אחרים (138 (ח)).

שאלות אחרות מתייחסות לקביעתו של הממונה, ובהן התבקש הממונה להסביר את תוכנה של הקביעה, מה נכלל בה, מה לא נכלל בה ומדוע, מה הבין או לא הבין בעת שעשה את קביעתו, מה ביקש להסיק מעובדות אלה או אחרות, מדוע קבע בקביעתו כפי שקבע,

מה פסול יש במעשים שהוא מייחס לעוררת והאם הוא סבור גם היום שקביעתו נכונה (93, 125, 134, 135, 136, 139, 145, 146, 153, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 182, 183).

כך, למשל, נדרש הממונה להסביר מדוע לא ציטט בקביעתו משפט מסוים שנכלל בהודעת העוררת לעיתונות מיום 25.6.97 (166), מדוע לא ציטט בקביעה מפרוטוקול מסויים של ישיבת הדירקטוריון של העוררת (181) ואפילו מדוע עובדה מסוימת בקביעה צוינה רק בהערת שוליים (183).

במקרים אחרים נשאל הממונה שאלות בנושאים שאין לגביהם כל מחלוקת של ממש, או שהם עולים באופן ברור מהמסמכים (שאלות 29, 30, 37, 54, 83, 127, 137 (ו)).

22. למעשה, התבקש הממונה להתייחס בתצהיר לכל טענותיה של העוררת בערר.

23. גם באותן שאלות בהן מופיעה התייחסות לפעולות שבוצעו על ידי הממונה באופן אישי, כמו שאלות 1-22, 107, 116 ו-122, מדובר, כפי שמציין ב"כ הממונה בתגובתו, בתיקון "מדיניות הרישום", שהביאה לצמצום הפער בתעריפים בין הנרשמים והלא נרשמים, כפי שנדרש על ידי משרד התקשורת והממונה, בעוד שטענות הממונה בקביעתו נסבו על מדיניות הרישום כפי שהוחלט עליה או כפי שהופעלה על ידי העוררת קודם לתיקונה. גם אם יש לשאלות אלה רלבנטיות כלשהי, דבר הנתון בעניינו בספק, ודאי שאין הן נוגעות, כפי שמציין ב"כ העוררת בבקשה ל"לב ליבו של הערר", אין בהן כדי להצדיק הצגת השאלון. בכל מקרה, תוכן של כל אותן שיחות ידוע למנהלי העוררת, לא פחות מהממונה.

24. שאלות 21, 22 ו-117 מעלות טענה שלא נטענה בערר, לפיה הבטיח הממונה לעוררת באופן ישיר או באמצעות מנכ"ל משרד התקשורת כי לא יוציא קביעה לגבי נושא הרישום.

25. שאלות כאלה אינן לגיטימיות גם בהליכים אזרחיים רגילים, שעליהם חלות תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, ואיננו רואים מקום להתירן גם בהליך זה.

26. סיכומו של דבר, מדובר בשאלון לא ראוי, שטוב לו אילמלא הוגש מלכתחילה.

27. הבקשה להצגת השאלון נדחת.

28. העוררת תישא בשכ"ט של הממונה בגין הבקשה להצגת השאלון בסכום של 5,000 ₪.

**ניתנה היום, ד' באייר תש"ס, (9 במאי 2000), בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.**

מר ר. טייטלבוים
חבר

פרופ' ח. ברקאי
חבר

י. עדיאל, שופט
המשנה לאב"ד